

Ένα μαρξιστικό κόμμα εδραιώνεται ως μία από τις κύριες πολιτικές δυνάμεις στο Βέλγιο

Στο Βέλγιο στήθηκαν τριπλές κάλπες: τόσο για Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, περιφερειακά κοινοβούλια όσο και ομοσπονδιακό κοινοβούλιο.

Στη συνολική εικόνα κυριάρχησε το «μετριοπαθές» φλαμανδικό εθνικιστικό NVA («μετριοπαθής» ακροδεξιά, στην πραγματικότητα), το οποίο ανέτρεψε τα προγνωστικά και πήρε την πρωτιά από το σκληρά φασιστικό Vlaams Belang στη Φλάνδρα, όπου είναι συγκεντρωμένο το 60% του πληθυσμού του Βελγίου. Το γαλλόφωνο Βέλγιο έζησε μία μεγάλη αύξηση του φιλελεύθερου MR (+5,6% στις ευρωεκλογές, +2,7% σε ομοσπονδιακό επίπεδο, +9,1% στις Βρυξέλλες και +8,2% στη Βαλλονία).

Πρόκειται για το κόμμα που ενσαρκώνει τη «Δεξιά» στην πολιτική καθομιλουμένη των Βρυξελλών και τη Βαλλονίας. Σαφώς το δεξιότερο κόμμα στα κοινωνικο-οικονομικά ζητήματα από πάντα, σε αυτή την καμπάνια προσέγγισε πολιτικά τα φλαμανδικά NVA και Vlaams Belang εκφέροντας κι έναν αρκετά ξενοφοβικό και ευρύτερα «anti-woke» λόγο (ενάντια στην κλιματική πολιτική, υπέρ της αστυνομοκρατίας κλπ.).

Είναι ενδεικτικό του κλίματος ότι η σημαντικότερη οικονομική εφημερίδα *L'Echo*, μετά τα αποτελέσματα στο Βέλγιο, κυκλοφόρησε με τίτλο «τα αφεντικά χαίρονται για την άνοδο των φιλο-επιχειρηματικών κομμάτων αλλά φοβούνται τη σφήνα του PTB».

Έχουν δίκιο καθώς η άνοδος του μαρξιστικού Κόμματος Εργασίας Βελγίου (PTB) ήταν ιδιαίτερα σημαντική: από 566.000 σε 763.340 ψήφους για τις ευρωεκλογές και εκλογή δύο ευρωβουλευτών από μόνο έναν το 2019, ενώ κατέγραψε άνοδο 1.2% στο ομοσπονδιακό επίπεδο και τρεις επιπλέον έδρες, άνοδο 7.5% στις Βρυξέλλες και πέντε επιπλέον έδρες, άνοδο 3% στη Φλάνδρα και αντίστοιχα πέντε επιπλέον έδρες. Ωστόσο, σημείωσε μείωση στη Βαλλονία, παραδοσιακή γη της βελγικής Αριστεράς όπου είδε το ποσοστό του να μειώνεται κατά 1.6% και να χάνει 2 έδρες. Η έκπληξη αυτή ίσως μπορεί να συσχετιστεί με τη μεγάλη άνοδο (10%) των γαλλόφωνων πρώην Χριστιανοδημοκρατών (Engagés) που έκαναν μια καμπάνια «αριστερίζουσα» για τα δεδομένα τους, αναδεικνύοντας συνθήματα όπως «δίκαιο και όχι ελεύθερο εμπόριο», «οι αγρότες μας έχουν δίκιο», ενώ διεκδικούσαν την ανάκληση της αντι-μεταναστευτικής πολιτικής ΕΕ και, σε αυτό το πλαίσιο, κατάφεραν να αποσπάσουν ψήφους από το PTB. Η ασυμβίβαστη γραμμή του PTB υπέρ της Παλαιστίνης ήταν επίσης σε έντονη αντίθεση με όσα μάθαιναν και πίστευαν οι πολίτες στη Βαλλονία από τη μαζική μιντιακή προπαγάνδα.

Μεγάλοι χαμένοι είναι οι Πράσινοι που απώλεσαν σε όλες τις κάλπες τη μισή εκλογική τους δύναμη λόγω της κυβερνητικής φθοράς. Δευτερευόντως, χαμένοι είναι και οι γαλλόφωνοι Σοσιαλδημοκράτες αλλά σε μικρότερο βαθμό από το αναμενόμενο καθώς και οι Φλαμανδοί κεντρώοι (Φιλελεύθεροι και Χριστιανοδημοκράτες).

Συνολικά, η βέλγικη εξίσωση του σχηματισμού ομοσπονδιακής κυβέρνησης φαίνεται να διευκολύνεται πλέον. Το ζήτημα αυτό φαινόταν ανεπίλυτο τις τελευταίες δύο δεκαετίες καθώς η Φλάνδρα πήγαινε όλο και πιο δεξιά ενώ η Βαλλονία παρέμενε κυριαρχούμενη από τη Σοσιαλδημοκρατία και την Αριστερά. Ωστόσο, αυτό θα ξεπεραστεί με την παγίωση μιας σκληρής γαλλόφωνης Δεξιάς μέσα από τους Φιλελεύθερους που μαζί με τους Χριστιανοδημοκράτες είναι οι δύο παρατάξεις που υπάρχουν από ιδρύσεως του βελγικού κράτους.

Η προοπτική κυβερνήσεων σε Βρυξέλλες και Βαλλονία με κορμό το PTB και «ουρές» τους Σοσιαλδημοκράτες και του Πράσινους έχει αρχίσει να αχνοφαίνεται στις δημοσκοπήσεις και να συζητείται στα πάνελ (κάτι σαν αυτό που πήρε τη μορφή της NUPES στη Γαλλία το 2022), αλλά τελικά οι, παραδοσιακοί στο Βέλγιο, αντικομμουνιστικοί μηχανισμοί ανέλαβαν δράση και κατάφεραν να απομακρύνουν προς το παρόν τον «κίνδυνο».

Στη δε Φλάνδρα, έμπαινε προεκλογικά το ερώτημα αν τα δύο ακροδεξιά κόμματα (NVA και Vlaams

Belang) που είναι υπέρ της διάλυσης της χώρας, θα είχαν μαζί πάνω από 50%. Έμειναν στο 46,6%, ενώ συγχρόνως αυτό που στο Βέλγιο ονομάζεται «αριστερά» (Σοσιαλδημοκράτες, Πράσινοι και Ριζοσπαστική Αριστερά) συγκέντρωσε 29,3%, ήτοι το μεγαλύτερο ποσοστό από το 1995 που γίνονται εκλογές για το φλαμανδικό κοινοβούλιο.

Με αυτά τα αποτελέσματα, το πολιτικό κέντρο συρρικνώνεται, ενώ ταυτόχρονα για πρώτη φορά εδώ και τρεις δεκαετίες φαίνονται κάποια σημάδια επανα-ομογενοποίησης της πολιτικής ζωής της χώρας : από τη μία το NVA και το MR ως συμπαγείς νεοφιλελεύθερες και ξενοφοβικές δυνάμεις κι από την άλλη το PTB, μόνο πανεθνικό κόμμα της χώρας με μια πολιτική πρόταση που δομείται γύρω από τη διεύρυνση των εργατικών δικαιωμάτων για όλους καθώς και την επέκταση του δημοσίου τομέα.

Το PTB ξεκίνησε ως ένα από τα πολλά «μαοϊκά» κόμματα που ιδρύθηκαν στην Ευρώπη στον απόηχο του Μάη το '68. Από το 2008, ξεκίνησε μια διαδικασία ριζικής αλλαγής των μεθόδων δουλειάς και επικοινωνίας του. Διακήρυξε τη «ρήξη με το σεχταριστικό του παρελθόν», χωρίς να υποχωρεί στην πολιτικο-ιδεολογική του συγκρότηση και χωρίς να απεμπολεί βασικές κομμουνιστικές παραδοχές. Στράφηκε στη δουλειά βάσης σε εργοστάσια, πανεπιστήμια και γειτονιές με μια νέα μαζική γραμμή και μάχιμες διεκδικήσεις που θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε και σοσιαλδημοκρατικές αν ζούσαμε στη δεκαετία του 1980 (πχ. μηδενική φορολογία στα είδη λαϊκής κατανάλωσης, επιδότηση κατοικίας και δημόσια παρέμβαση στο στεγαστικό, φορολογία των μεγάλων περιουσιών, μείωση του ορίου συνταξιοδότησης, ενίσχυση τιμαριθμικής προσαρμογής και του τρόπου διαπραγμάτευσης των μισθών υπέρ των συνδικάτων κλπ.). Η μάχιμη δουλειά βάσης επικεντρώνεται στο λαϊκό εισόδημα και τα δημόσια αγαθά αλλά και σε μια γραμμή για την κλιματική αλλαγή που διατηρεί την οπτική της ταξικής διαμεσολάβησης που συνεπάγεται η πάλη αυτή.

Το παράδειγμα του PTB τροφοδοτεί μια σύγχρονη φιλοδοξία που θέλει να συνταιριάξει τις σύγχρονες προσδοκίες για δικαιώματα με μια προοπτική ρήξης με τη διεθνή ιμπεριαλιστική πολιτική ΕΕ και NATO, προσαρμοσμένη στις συνθήκες της κάθε χώρας.